

БРОЈ 1
ЈАНУАР — МАРТ 2022

БИЛТЕН

***Фискална олакшица за запошљавање новозапослених лица,
која је у примени од 01.03.2022. године***

Чланом 21з Закона о порезу на доходак грађана и 45ж Закона о доприносима на обавезно социјално осигурање, прописане су нове фискалне олакшице за послодавца који заснује радни однос са новозапосленим лицем.

Послодавац се ослобађа обавезе плаћања 70% обрачунатог и обустављеног пореза из зараде новозапосленог лица и 100% доприноса за обавезно пензијско и инвалидско осигурање на терет запосленог и на терет послодавца, за зараду тог новозапосленог лица, исплаћену закључно са 31. децембром 2024. године.

Новозапосленим лицем сматра се лице које у периоду од 1. јануара 2019. године до 28. фебруара 2022. године није имало статус осигураника запосленог, осигураника самосталних делатности као предузетник, односно осигураника самосталних делатности који је оснивач односно члан привредног друштва који је у радном односу у привредном друштву чији је оснивач односно члан, а које је статус осигураника запосленог, односно статус осигураника самосталних делатности који је оснивач односно члан привредног друштва који је у радном односу у привредном друштву чији је оснивач односно члан стекло у периоду од 1. марта 2022. године до 31. децембра 2022. године заснивањем радног односа код послодавца или код другог послодавца и које остварује месечну зараду већу од 76.500 динара.

Новозапосленим лицем из става не сматра се лице које је од 1. јануара 2019. године имало статус корисника старосне, превремене старосне или инвалидске пензије.

Послодавцем у смислу овог члана сматра се правно лице, предузетник, предузетник паушалац, предузетник пољопривредник, представништво и огранак страног правног лица.

Допринеси за обавезно пензијско и инвалидско осигурање за новозапослено лице, за које се остварује право на ослобођење од плаћања доприноса, плаћају се из буџета Републике, а за потребе

остваривања права из пензијског и инвалидског осигурања сматрају се плаћеним у моменту доспелости.

Чланом 21з. став 3. Закона о порезу на доходак грађана и 45ж став 4. Закона о доприносима на обавезно социјално осигурање је прописано да послодавац који за одређено лице користи било коју врсту подстицаја који су уређени одговарајућим законом, укључујући накнаде које, у оквиру програма и мера активне политике запошљавања, плаћа Национална служба за запошљавање у складу са законом којим се уређује запошљавање и осигурање за случај незапослености, осим када користи ослобођење у складу са одредбом закона којим се уређују допринеси за обавезно социјално осигурање која се односи на исту врсту олакшице, по основу заснивања радног односа са тим лицем нема право да за то лице оствари пореско ослобођење из овог члана.

Приликом исплате зараде за ново лице чија је месечна зарада већа од 76.500 динара, послодавац подноси Образац ППП-ПД у ком исказује податке само за лица која користе ову фискалну олакшицу. Користи се шифра врсте прихода – ознака 37.

Фискална олакшица за послодаца- правно лице, који у оквиру своје делатности на територији Републике Србије обавља истраживање и развој, која је у примени од 01.03.2022. године

Чланом 21и. Закона о порезу на доходак грађана и 45.з Закона о доприносима на обавезно социјално осигурање, прописане су нове фискалне олакшице за послодаца- правно лице, који у оквиру своје делатности на територији РС обавља истраживање и развој, по основу зараде лица која су непосредно ангажована на пословима истраживања и развоја.

Послодавац – правно лице, који у оквиру своје делатности на територији Републике обавља истраживање и развој ослобађа се обавезе плаћања 70% обрачунатог и обустављеног пореза из зараде и обавезе плаћања 100% доприноса за обавезно пензијско и инвалидско осигурање на терет запосленог и на терет послодавца, за зараду лица која су непосредно ангажована на пословима истраживања и развоја, сразмерно времену које таква лица проведу на пословима истраживања и развоја у односу на пуно радно време.

Лицем које је непосредно ангажовано на пословима истраживања и развоја сматра се лице које ради на спровођењу пројекта на начин да је непосредно укључено у идентификовање и решавање одговарајућих процесних или техничких проблема или задатака повезаних са конкретним пројектом. Ангажовањем на пословима истраживања и развоја не сматрају се активности повезане са директним или индиректним надзором над спровођењем пројекта или активности подршке у вези са спровођењем пројекта.

Ово ослобођење не примењује се на зараде исплаћене запосленима ангажованим на активностима истраживања у циљу проналажења и развоја нафте, гаса или минералних залиха у екстрактивној индустрији.

Такође, ово фискално ослобођење могу да користе правна лица, која истраживање и развој спроводе за свој рачун и задржавају власништво на нематеријалној имовини која може настати истраживањем и развојем.

Истраживањем у складу са овим члановима Закона сматра се оригинално и планирано истраживање предузето у циљу стицања новог научног или техничког знања и разумевања, а развојем примена резултата истраживања или примена другог научног достигнућа или дизајна у циљу производње нових или значајно побољшаних материјала, уређаја, производа, процеса, система или услуга пре приступања комерцијалној производњи или коришћењу.

Чланом 21и став 7. Закона о порезу на доходак грађана и 45з став 8. Закона о доприносима на обавезно социјално осигурање прописано је да послодавац који за одређено лице користи било коју врсту подстицаја који су уређени одговарајућим законом, осим када користи ослобођење у складу са одредбом закона којим се уређују доприноси за обавезно социјално осигурање која се односи на исту врсту олакшице, по основу заснивања радног односа са тим лицем нема право да за то лице оствари пореско ослобођење из овог члана.

Ово ограничење у праву на коришћење подстицаја се не односи на послодавца који користи право на двоструко признавање трошкова који су непосредно повезани са истраживањем и развојем у складу са законом којим се уређује порез на добит правних лица.

Доприноси за обавезно пензијско и инвалидско осигурање за лице за које се остварује право на ослобођење од плаћања доприноса, плаћају се из буџета Републике, а за потребе остваривања права из пензијског и инвалидског осигурања сматрају се плаћеним у моменту доспелости.

Чланом 21и став 9. Закона о порезу на доходак грађана прописано је да ће Министар финансија ближе уредити услове и начин остваривања права из овог члана.

Приликом исплате зараде за ова лица, послодавац подноси Образац ППП -ПД у коме исказује податке само за лица која користе ову фискалну олакшицу. Користи се шифра врсте прихода – ознака 38.

Подношење пореских пријава у случају статусних промена

Према одредби члана 504. Закона о привредним друштвима („Сл.гласник РС“ бр.36/11,...,109/21) регистрација статусне промене врши се у складу са Законом о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре („Сл.гласник РС“ бр. 99/11,...,105/21) у односу на друштво стицаоца и у односу на друштво преносиоца, након ступања на снагу уговора о статусној промени, односно плана поделе. Регистрација статусне промене не може се вршити пре исплате несагласних чланова друштва која учествује у статусној промени.

Према одредби члана 505. наведеног Закона, правне последице статусне промене наступају даном регистрације статусне промене у складу са законом о регистрацији.

Статусне промене су припајање, спајање, подела и издвајање.

У случају припајања, спајања и поделе друштво које се припаја, спаја или дели престаје да постоји, без спровођења поступка ликвидације.

У случају статусне промене издвајања, друштво по спроведеној статусној промени наставља да постоји.

Сходно члану 49. став 6. Правилника о садржини регистра привредних субјеката и документацији потребној за регистрацију („Сл. гласник РС“ бр. 42/16) ако услед статусне промене привредно друштво престаје да

постоји, истовремено са регистрационом пријавом статусне промене подноси се и регистрациона пријава за брисање тог друштва из Регистра.

Према одредби члана 22. Закона о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре („Сл.гласник РС“ 99/11,...,105/21) регистровани подаци и документи истовремено се објављују са доношењем решења којим се пријава усваја. Регистрација производи правно дејство према трећим лицима наредног дана од дана објављивања. Регистрација производи правно дејство за будуће.

Порез на додату вредност

У случају статусних промена порески обвезник који престаје да постоји, дужан је да, у складу са чланом 38а став 2. Закона о ПДВ („Сл. гласник РС“ бр. 84/04,...,153/20), пре брисања из регистра привредних субјеката, односно другог регистра у складу са законом код органа надлежног за вођење регистра, обвезник ПДВ који престаје да обавља делатност најкасније у року од 15 дана пре подношења захтева за брисање из регистра, надлежном пореском органу поднесе захтев за брисање из евиденције обвезника за ПДВ, у коме као разлог наводи – престанак обављања делатности, као и датум престанка обављања ПДВ активности. Уз наведени образац обвезник је дужан да достави уговор или одлуку о статусној промени у којој је одређен датум статусне промене.

Чланом 265. Правилника од ПДВ („Сл.гласник РС“ бр. 37/21,...,127/21) прописано је да обвезник из члана 38а ст. 1. и 2. Закона подноси Пореској управи захтев за брисање из евиденције обвезника ПДВ у календарском месецу у којем је престао да обавља ПДВ активност у електронском облику преко портала Пореске управе. Захтев за брисање подноси се на образцу ЗБПДВ – Захтев за брисање из евиденције обвезника ПДВ.

Такође, чланом 266. Правилника прописано је да обвезник ПДВ уз захтев за брисање из евиденције обвезника ПДВ-а подноси пописну листу у електронском облику, у ПДФ формату, преко портала Пореске управе и пореску пријаву у складу са овим правилником, за период од дана почетка пореског периода у којем је поднет захтев за брисање до дана престанка обављања ПДВ активности.

Порески обвезник пријаву ППППДВ саставља од датума 01. у месецу у коме друштво престаје да постоји до дана брисања друштва из Регистра привредних субјеката.

У делу II Обрасца ППППДВ – Подаци о подносиоцу, потребно је означити Престанак обављања ПДВ активности.

Наведену пријаву, наравно, подносите у електронској форми, преко портала „е-ПОРЕЗИ“

Порез на добит правних лица

Према одредби члана 2. став 1. тачка 8) Закона о рачуноводству („Сл. гласник РС“ бр. 73/19, 44/21), ванредни финансијски извештај саставља се, између осталог у случају статусних промена, и то са стањем на дан који претходи дану уписа статусне промене.

Ванредни финансијски извештај обухвата:

1. Биланс стања
2. Биланс успеха

Према одредби члана 44. став 5. Закона о рачуноводству, правна лица која састављају ванредне финансијске извештаје дужни су да их доставе Агенцији, ради јавног објављивања, у року од 60 дана од датума биланса. Сходно члану 63. став 6. Закона о порезу на добит правних лица („Сл.гласник РС“ бр. 25/01,... 118/21) у случају статусне промене која има за последицу престанак друштва, пореска пријава Образац ПДП и Образац ПБ-1, подноси се у року од 60 дана од дана статусне промене.

У Обрасцу ПДП у поље 1.1. Врста пријаве уписује се ознака врсте пријаве 3 – Пореска пријава за коначну обавезу у току пореског периода, а у пољу 1.1 а Основ – уноси се ознака 20 - статусна промена. У поље 1.2. Порески период уписује се период од 01.01. до датума статусне промене (као у пољу 10.02. пореске пријаве - датум одлуке о статусној промени).

Наведену пријаву ПДП као и образац ПБ-1, порески обвезници подносе у електронској форми, преко портала „е -ПОРЕЗИ“.

Порез по одбитку

Пореске пријаве за порез и доприносе по одбитку ППП ПД порески обвезници подnose електронским путем преко портала „е-ПОРЕЗИ“ за планиране исплате прихода до датума брисања правног лица.

Порез на премије неживотног осигурања

Образац МОПНО порески обвезник саставља од датума 01. датог месеца до дана брисања правног лива из Регистра привредних субјеката и подноси електронским путем преко портала „е-ПОРЕЗИ“.

Обрачун акцизе

Пореску пријаву ПП ОА, обвезник подноси електронским путем преко портала „е-ПОРЕЗИ“ и саставља се за период од 1. у месецу до датума брисања из Регистра привредних субјеката.

СКРЕЋЕМО ПАЖЊУ...

1. Коначна обавеза за порез на добит за 2021. годину

Ове године рок за предају пореске пријаве за обрачун пореза на добит правних лица, пореског биланса и пратећих образаца за 2021. годину, као и плаћање разлике између коначно обрачунаог пореза на добит за 2021. годину и плаћених аконтација је 29. јун 2022. године.

Препорука је да пре уплате разлике пореза на добит по пореској пријави за коначну обавезу за 2021. годину, извршите још једном проверу на порталу "е-ПОРЕЗИ", позива на број одобрења који вам је додељен у Обавештењу о успешном пријему приликом подношења коначне пореске пријаве (ПП ПДП) за 2020. годину, а коју сте поднели у 2021. години.

Напомињемо да сте приликом подношења наведене пријаве у обавези да доставите Извештај о трансферним ценама, а документацију која представља доказе о извршеном улагању, доставићете на основу захтева Пореске управе.

2. Обавештење о року за подношење образаца ПИД ПДВ

Према Уредби о критеријумима на основу којих се утврђује шта се, у смислу Закона о порезу на додату вредност, сматра претежним прометом добара у иностранство, обвезник ПДВ доставља надлежном пореском органу, уз пореску пријаву ПДВ, податке од значаја за утврђивање шта се сматра претежним прометом добара у иностранство на Образцу ПИД ПДВ, за порески период текуће године у којем је поднео финансијски извештај за претходну календарску годину састављену у складу са прописима о рачуноводству.

Одредбом члана 44. Закона о рачуноводству прописано је да су правна лица дужна да за статистичке потребе и ради јавног објављивања доставе Агенцији, редовне годишње финансијске извештаје за извештајну годину, најкасније до 31. марта наредне године. Такође, правна лица, која имају пословну годину различиту од календарске, дужна су да за статистичке потребе и ради јавног објављивања доставе Агенцији, редовне годишње финансијске извештаје за извештајну годину, најкасније у року од три месеца од датума биланса.

Сходно наведеном, обавештавамо вас да обвезници који финансијски извештај за 2021. годину, поднесу у марту текуће године, тј. до 31.03.2022. године, образац ПИД ПДВ – претежни извоз добара у иностранство за 2021. годину, достављају уз ПДВ пореску пријаву за месец март која доспева до 15. априла 2022. године.

3. Прелазак на нови систем фискализације траје до 30. априла 2022. године

Подсећамо да транзициони период за прелазак на нови модел фискализације траје до **30. априла 2022. године**.

С тим у вези, сугеришемо обвезницима фискализације којима је додељена јединствена ознака пословног простора и пословне просторије на основу поднете ПГЈО пријаве и који су у пореско сандуче добили позивну поруку за увођење у процес еФискализације, да **поднесу пријаву за издавање безбедносног елемента** преко електронског сервиса за фискализацију на порталу Пореске управе еПорези.

Персонализовани безбедносни елементи се преузимају у просторијама Центра за велике пореске обвезнике у Београду, ул. Краља Милана бр.5.

Такође, сугеришемо обвезницима фискализације који су преузели безбедносне елементе а исте нису још увек ставили у функцију да, без обзира на транзициони период **пређу на нови систем фискализације не чекајући крајњи рок**.

На тај начин ће се избећи могући технички проблеми у вези инсталације нових уређаја који евентуално могу довести до неиспуњења законске обавезе преласка на нови систем до горе наведеног рока.

4. Усклађени динарски неопорезиви износи пореза на доходак грађана који су у примени од 1. фебруара 2022. године

Скрећемо пажњу да су у "Службеном гласнику РС", број 10/2022 од 28.01.2022. године, објављени:

- ◆ Усклађени динарски неопорезиви износи пореза пореза на доходак грађана из члана 9. став 1. тач. 9), 12), 13), 29), 30) и 31), члана 18. став 1. тач. 1), 2), 5), 7), 8), 9) и 9а, члана 21а став 2, члана 83. став 4. тачка 1) и члана 85. став 1. тачка 11) Закона о порезу на доходак грађана годишњим индексом потрошачких цена у 2021. години. У наставку дајемо у табеларном прегледу нове усклађене динарске неопорезиве износе:

	усклађени динарски
1) у члану 9. став 1:	
– помоћ коју у случају смрти запосленог или пензионисаног запосленог, послодавац исплаћује члану његове породице – тачка 9)	76.281
– стипендије и кредити ученика и студената – тачка 12)	33.413
– накнада за исхрану – хранарина коју спортистима аматерима исплаћују аматерски спортски клубови, у складу	10.898
– накнада за рад чланова изборних комисија, бирачких и гласачких одбора и за рад на попису становништва – тачка	5.851
– новчана помоћ физичким лицима која нису запослена код даваоца – тачка 30)	14.480
– накнада трошкова боравка физичким лицима која учествују у програмима Европске уније и других	111.380
2) у члану 18. став 1:	
– накнада документованих трошкова превоза за долазак и одлазак са рада – тачка 1)	4.359
– дневница за службено путовање у земљи – тачка 2)	2.617
– накнада превоза на службеном путовању – тачка 5)	7.630
– солидарна помоћ за случај болести, здравствене рехабилитације или инвалидности запосленог или члана	43.591
– поклон деци запослених, старости до 15 година, поводом Нове године и Божића – тачка 8)	10.898

– јубиларна награда запосленима, у складу са законом који уређује рад – тачка 9)	21.794
– помоћ у случају смрти члана породице запосленог – тачка 9а)	76.281
3) у члану 21а став 2:	
– премија за добровољно здравствено осигурање и пензијски допринос у добровољни пензијски фонд	6.541
4) у члану 83. став 4:	
– појединачно остварен добитак – тачка 1)	111.380
5) у члану 85. став 1:	
– награде и друга слична давања физичким лицима која нису запослена код исплатиоца – тачка 11)	14.480

Усклађени динарски неопорезиви износи пореза на доходак грађана примењују се од 1. фебруара 2022. године.

◆ Усклађени динарски износ из члана 13. став 3. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Службени гласник РС”, бр. 84/04, 61/05, 62/06, 5/09, 52/11, 101/11, 47/13, 108/13, 57/14, 68/14 – др. закон, 112/15, 113/17, 95/18, 86/19, 153/20, 44/21 и 118/21) износи 6.541 динар и исти се примењује се од 1. фебруара 2022. године.

5. Електронско издавање потврда о резидентности

У Билтену април - јун 2021. године дали смо преглед држава (7) које издају потврде о резидентности електронским путем.

Овим путем том списку додајемо и следеће земље:

Држава Катар издаје потврде о резидентности на енглеском језику и исте садрже број потврде, бар код, као и дигитални потпис и печат.

Руска Федерација издаје потврде на руском и на енглеском језику и садрже број, датум издавања, верификациони код и потпис овлашћеног лица.

Република Естонија издаје потврде о резидентности на енглеском језику и исте садрже број потврде, датум издавања потврде, као и дигитални потпис.

Краљевина Белгија од 23.02.2022. године ове потврде издаје електронским путем. Сада је електронско издавање потврда о резидентности у поменутој држави могуће само за физичка лица. Овај електронски сертификат се генерише без потписа али се издаје са електронским печатом и QR кодом. Такође, током 2022. године Краљевина Белгија ће почети и издавање електронске потврде о резидентности за правна лица о чему ћете бити благовремено обавештени.

Правилник о каматним стопама за које се сматра да су у складу са принципом ван дохвата руке за 2021. годину

Сходно члану 61. став 3. Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС 25/21,...,118/21) за потребе утврђивања износа камате која би се по принципу „ван дохвата руке“ обрачунавала на зајмове, односно кредите између повезаних лица која се утврђује у пореском билансу, конкретно за 2021. годину, а који састављате у 2022. години, примењујете одредбе **Правилника о каматним стопама за које се сматра да су у складу са принципом ван дохвата руке за 2021. годину** („Сл.гласник РС“ бр. 24/21) а које су у примени од 27.03.2021. године.

У наставку текста подсећамо вас на одредбе овог Правилника.

Према члану 2., каматне стопе које се обрачунавају на зајмове, односно кредите између повезаних лица су:

1) за банке и даваоце финансијског лизинга:

- (1) 0,67% на краткорочне кредите у RSD;
- (2) 3,79% на дугорочне кредите у RSD;
- (3) 2,83% на кредите у EUR и динарске кредите индексирани у EUR;
- (4) 3,94% на кредите у USD и динарске кредите индексирани у USD;
- (5) 2,61% на кредите у CHF и динарске кредите индексирани у CHF;
- (6) 3,96% на кредите у SEK и динарске кредите индексирани у SEK;
- (7) 1,88% на кредите у GBP и динарске кредите индексирани у GBP;
- (8) 2,56% на кредите у RUB и динарске кредите индексирани у RUB;

2) за друга привредна друштва:

- (1) 3,69% на краткорочне кредите у RSD;
- (2) 3,90% на дугорочне кредите у RSD;
- (3) 2,32% на краткорочне кредите у EUR и динарске кредите индексирани у EUR;
- (4) 2,83% на дугорочне кредите у EUR и динарске кредите индексирани у EUR;
- (5) 6,86% на дугорочне кредите у CHF и динарске кредите индексирани у CHF;
- (6) 1,57% на краткорочне кредите у USD и динарске кредите индексирани у USD;

(7) 4,01% на дугорочне кредите у USD и динарске кредите индексиране у USD.

Каматне стопе из става 1. овог члана примењују се и на зајмове.

ПОДСЕЋАМО ВАС...

1. Чланом 7. Правилника о пореском идентификационом броју ("Сл. Гласник РС" број 57/03...44/18), прописано је да по извршеној регистрацији Пореска управа издаје пореском обвезнику потврду о додељеном ПИБ—у и извршеној регистрацији на Обрасцу РЕГ - Потврда о извршеној регистрацији.

Податке о променама регистрованим након регистрације оснивања привредних субјеката у регистар Агенције, у смислу прописа о регистрацији привредних субјеката, као и податке о брисању привредних субјеката из регистра Агенције, Агенција доставља Пореској управи у електронској или писаној форми, најкасније у року од 48 часова од регистрације.

Уколико се изврши промена података у Агенцији а односи се на промену у називу правног лица, адресу седишта пореског обвезника, матичног броја, потребно је поднети захтев Центру за велике пореске обвезнике ради добијања новог Обрасца РЕГ. Захтев се подноси у слободној форми, преко писарнице лично, поштом или на email snezana.stanojkovic@purs.gov.rs

2. Промене података пореских обвезника које нису предмет регистрације у Агенцији, порески обвезник је дужан да пријави Пореској управи у року од пет радних дана од дана настанка промене. Настале промене обвезник подноси на Обрасцу ППР-1 - Пријава за промену - допуну података о регистрацији правног лица и пословних јединица.

Образац ППР-1 подноси се Центру за велике пореске обвезнике преко писарнице лично, поштом или на email snezana.stanojkovic@purs.gov.rs

Уколико се изврши промена података пореских обвезника који су регистровани у Агенцији за привредне регистре, као и промена података пореских обвезника који нису регистровани у Агенцији, а промењени подаци се налазе на Обрасцу ПЕПДВ, потребно је поднети захтев Центру за велике пореске обвезнике ради добијања новог Образаца. Захтев се подноси у слободној форми, преко писарнице лично, поштом или на email snezana.stanojkovic@purs.gov.rs

4. Сходно члану 29. Закона о општем управном поступку ("Сл. гласник РС", број 18/16, 95/18) прописано је да органи издају странкама на усмени или писани захтев, уверења и друге исправе (сертификате, потврде итд.) о чињеницама о којима воде службену евиденцију у складу са законом.

Порески обвезник се може обратити захтевом Центру за велике пореске обвезнике ради добијања ПОТВРДЕ да се порески обвезник налази у евиденцији Пореске управе, Центра за велике пореске обвезнике са следећим подацима: адреса, матични број, ПИБ, шифра делатности, од ког датума је обвезник ПДВ, порески период и број текућег рачуна и назив банке.

Уз захтев потребно је навести сврху тражења потврде (нпр. остваривања права на рефакцију ПДВ-а из друге државе). Такође, потребно је уплатити административну таксу по Тарифном броју 1. и 11. Тарифе републичке административне таксе ("Сл. гласник РС", број 43/03, ... 62/21).

Захтев се подноси Центру за велике пореске обвезнике у слободној форми, преко писарнице лично, поштом или на email snezana.stanojkovic@purs.gov.rs

истраживање и развој спроводе за свој рачун и задржавају власништво на нематеријалној имовини која може настати истраживањем и развојем.

Ослобођење из става 1. овог члана не примењује се на зараде исплаћене запосленима ангажованим на активностима истраживања у циљу проналажења и развоја нафте, гаса или минералних залиха у екстрактивној индустрији.

Послодавац који за одређено лице користи било коју врсту подстицаја који су уређени одговарајућим законом, осим када користи ослобођење у складу са одредбом закона којим се уређују доприноси за обавезно социјално осигурање која се односи на исту врсту олакшице, по основу заснивања радног односа са тим лицем нема право да за то лице оствари пореско ослобођење из овог члана.

Ограничење у праву на коришћење подстицаја у смислу става 7. овог члана не односи се на послодавца који користи право на двоструко признавање трошкова који су непосредно повезани са истраживањем и развојем у складу са законом којим се уређује порез на добит правних лица.

Министар ближе уређује услове и начин остваривања права из овог члана.“.

У делу закона који се односи на капиталне добитке и капиталне губитке у члану 72. прецизирано је шта се сматра другим преносом уз накнаду, када је додат је нови став 3, који гласи:

„Другим преносом уз накнаду у смислу става 2. овог члана, сматра се и сваки унос неновчаног улога у правно лице“.

У члану 72а. капиталним добитком, односно губитком у смислу овог закона не сматра се разлика настала преносом права, удела или хартија од вредности, када се у статусној промени врши замена акција, односно удела које обвезник има у привредном друштву преносиоцу, искључиво за акције, односно уделе у привредном друштву стицаоцу у складу са законом којим се уређују привредна друштва.

У члану 74. одређивање капиталног добитка додају се нови стаови 13 и 14., који гласе:

„Набавна цена акција, односно удела стечених у статусној промени сходно члану 72а став 1. тачка б) овог закона, је једнака набавној цени акција, односно удела у привредном друштву преносиоцу, које су

замене за стечене акције, односно уделе у привредном друштву стицаоцу.

Набавном ценом акција или удела стечених по основу преноса имовинских права на које се односи пореско ослобођење из члана 79б овог закона, сматра се тржишна вредност тих права утврђена од стране овлашћеног проценитеља за потребе њиховог уноса као неновчаног улога у капитал привредног друштва резидента Републике.“

У члану 79. допуњен је став 3. који гласи: *у случају да привредно друштво у чији основни капитал су уложена новчана средства од продаје дигиталне имовине, у календарској години у којој је регистровано улагање и у наредне две календарске године спроведе поступак смањења основног капитала, даном доношења одлуке о смањењу основног капитала обвезник губи право на претходно остварено ослобођење и дужан је да о губитку права обавести надлежни порески орган у року од 30 дана од дана губитка права.*

Промењен је став 4. овог члана који сада гласи:

„Министар ближе уређује остваривање права на пореско ослобођење и губитак права из овог члана“.

Додат је нов члан 79б, који гласи:

„Обвезник који имовинска права из члана 72. став 1. тачка 2) овог закона у целости унесе као неновчани улог у капитал привредног друштва резидента Републике, где је тржишна вредност тих права за потребе тог уноса утврђена проценом од стране овлашћеног проценитеља, ослобађа се пореза на капитални добитак остварен тим преносом.

У случају да привредно друштво које је право из члана 72. став 1. тачка 2) овог закона стекло на начин из става 1. овог члана, то право у целини отуђи у року од две године од дана његовог стицања, односно у истом периоду то право уступи на коришћење у целини или делимично по цени која је нижа од цене у складу са принципом "ван дохвата руке" уколико је уступање извршило повезаном лицу

ПИТАЛИ СТЕ НАС...

1. Предвидели смо општим актом да се солидарна помоћ у случају смрти запосленог радника исплаћује за накнаду погребних тошкова у висини приложених рачуна као и за помоћ члановима породице преминулог радника — наследницима, утврђеним судским решењем о оставинској расправи. Да ли за сваку од наведених исплата можемо користити неопорезиви износ?

Општим актом, односно уговором о раду послодавац може да утврди право на јубиларну награду и солидарну помоћ у складу са чланом 120. Закона о раду („Сл. гласник“ РС број 24/05 ...95/18).

Чланом 9. став 1. тачка 9) Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник“ РС број 24/01...118/21 (у даљем тексту: Закон), прописано је да се не плаћа порез на доходак грађана на примања остварена по основу помоћи коју у случају смрти запосленог или пензионисаног запосленог, послодавац исплаћује члану његове породице - до 76.281 динара.

Чланом 85. став 1. тачка 12) Закона, прописано је да се под другим приходима сматрају примања из члана 9. овог закона изнад прописаних неопорезивих износа, као и приходи из тачке 13) накнаде трошкова и других расхода лицима која нису запослена код исплатиоца.

Такође, чланом 85. став. 13. Закона, прописано је да опорезиви приход из става 1. тачка 12) овог члана, који физичко лице оствари по основу примања из члана 9. овог закона изнад прописаних неопорезивих износа, чини разлика између оствареног примања и неопорезивог износа, увећана за припадајуће обавезе које се плаћају на терет примаоца прихода.

Стопа пореза на остале приходе прописана је одредбом члана 86. Закона и износи 20%.

Како наводите у допису, општим актом сте предвидели у случају смрти запосленог, исплату накнаде погребних трошкова у висини приложених рачуна до неопорезивог износа, као и исплату помоћи члановима породице преминулог радника на основу оставинског решења у одређеном проценту. Имајући у виду одредбу члана 9. став.1. тачка 9) Закона, којом је прописан износ на који се не плаћа порез на доходак, исплате солидарне помоћи по основу смрти запосленог радника до прописаног износа не подлежу

опорезивању, а све исплате по истом основу, преко наведеног износа, без обзира да ли се исплаћују истовремено или у временском размаку (збирно), имају порески третман других прихода сходно члану 85.став.1. тачка 12) Закона на који се плаћа порез по стопи 20%.

2. Какав порески третман има исплата бонуса запосленима као и лицима која више нису у радном односу?

Чланом 13. став 1. Закона о порезу на доходак грађана („Сл.гласник РС“, бр. 24/01,...,118/21) дефинисано је да се зарадом у смислу овог закона, сматра зарада која се остварује по основу радног односа, дефинисана законом којим се уређују радни односи и друга примања запосленог.

Ставом 5. истог члана прописано је да се зарадом сматрају и примања у вези са радом код послодавца која по основу права из радног односа лице оствари по престанку радног односа.

Одредбама члана 105. став 1. Закона о раду („Сл.гласник РС“, бр. 24/05,...,95/18) прописана је могућност исплате зараде по основу доприноса запосленог пословном успеху послодавца, у виду бонуса, награда и слично, као и других примања по основу радног односа, у складу са општим актом и уговором о раду.

Према члану 3. Правилника о пореској пријави за порез по одбитку („Сл.гласник РС“, 74/13,...,132/21) појединачна пореска пријава подноси се пре сваке исплате прихода на који се обрачунава и плаћа порез по одбитку, као и пре сваког плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање када се ти доприноси плаћају без исплате зараде.

Сходно напред цитираним одредбама Закона и Правилника, са становишта обрачуна и плаћања пореза и доприноса, исплата бонуса се у свему третира као и зарада, тачније речено као део зараде, без обзира да ли су лица којима се исплаћује бонус још увек запослена или не код послодавца.

Дакле, пре исплате бонуса и награда, достављате пореску пријаву ППП ПД, у којој као шифру прихода, унесите ознаку 101 (као код исплате зараде), а као примаоца прихода, ознаку 01. На исплаћену зараду, имате обавезу обрачунавања пореза на зараде по стопи од 10% и доприноса за обавезно социјално осигурање на терет запосленог по збирној стопи од 19,9% и доприноса за обавезно социјално осигурање на терет послодавца по збирној стопи од 16,9%.

У случају да исплату бонуса вршите заједно са коначном исплатом зараде, сва примања која су исказана под истом шифром врсте примања (101) ће се у пореској пријави кумулирати, односно исказати збирно. У пореској пријави ППП -ПД поља 3.7. - број дана, 3.8. - број сати, 3.8а. - фонд сати обавезно се попуњава за коначну исплату зараде, док код исплате дела зараде или накнаде зараде, се може попунити.

У случају **накнадне исплате бонуса** који се сматра делом зараде по којој сте већ извршили коначну исплату, не подносите измењену пореску пријаву већ нову општу пореску пријаву са ознаком 1, као нову коначну исплату за посматрани период, при чему се у њој исказују сва лица којима се накнадно исплаћује бонус. *Уколико лице којем исплаћујете бонус није више у радном односу код вас, исплату истог везујете за последњу месечну зараду.*

Пореску пријаву ППП-ПД попуњавате на следећи начин:

- ◇ у поље 1.2. уноси се исти обрачунски период, као и период за који везујете поднету пореску пријаву;
- ◇ у поље 3.6. ШВП уноси се шифра врсте прихода 1 01 101 00 0;
- ◇ у поље 3.7. - број дана, 3.8.- број сати и 3.8.а.- фонд сати не уносе се подаци;
- ◇ у МФП.1 уписује се укупан неопорезиви износ искоришћен у претходним пријавама под шифром за зараду за исти обрачунски период;
- ◇ у МФП.2 уписује се укупан износ основице за коју су обрачунати доприноси у претходним пријавама под шифром за зараду за исти обрачунски период;
- ◇ у МФП.4 уписује се претходно пријављен износ зараде под истом шифром за исти обрачунски период у претходним пријавама;
- ◇ у МФП.11 уписује се укупан неопорезив износ искоришћен у претходним пријавама за исти обрачунски период;
- ◇ у МФП.12 уписује се укупна основица на коју су обрачунати доприноси у претходним пријавама за исти обрачунски период

3. Поднели смо електронски захтев за прекижавање на рачуну пореза на добит, са једног БОП-а на други БОП. У захтеву смо заборавили да тражимо отпис камате. Да ли ће се извршити отпис камате од дана када смо поднели захтев за прекњижавање или од датума погрешне уплате?

Чланом 21. став 4. Закона о пореском поступку и пореској администрацији (Сл. гласник РС број 80/02 96/21), прописано је да ако порески обвезник поднесе захтев за плаћање пореза путем прекњижавања, даном плаћања пореза сматра се:

- 1) дан на који је доспео порез који се плаћа путем прекњижавања, ако на тај дан постоји више плаћени порез по другом основу, или
- 2) дан на који је порез по другом основу плаћен у износу већем од дугованог, ако је порез који се плаћа путем прекњижавања раније доспео.

Сходно наведеној законској одредби, без обзира што нисте навели у захтеву да вам се изврши отпис камате, камата ће бити отписана од дана доспећа пореза који се плаћа путем прекњижавања ако на тај дан постоји више плаћен порез по другом основу.

Порески третман накнада штете по судској пресуди

Одредбом члана 9. став 1. тачка 8) Закона о порезу на доходак грађана (Сл. гласник РС бр. 24/01 ...44/21, у даљем тексту: Закон) прописано је да се не плаћа порез на доходак грађана на примања остварена по основу накнаде материјалне и нематеријалне штете, изузев накнаде за измаклу корист и накнаде зараде (плате), односно накнаде за изгубљену зараду (плату).

Законом о облигационим односима (Сл. лист СФРЈ бр. 29/78...57/89; Сл. лист СРЈ бр. 31/93...44/99; Сл. гласник РС бр. 18/2020) одредбом члана 155. прописано је да је штета умањење нечије имовине (обична штета) и спречавање њеног повећања (измакла корист), као и наносење другоме физичког или психичког бола или страха (нематеријална штета).

Накнада штете када се запослени враћа на посао

Чланом 191. став 1 Закона о раду („Сл. Гласник РС“ број 24/05...95/18) прописано је да ако суд у току поступка утврди да је запосленом престао радни однос без правног основа, на захтев запосленог, одлучиће да се запослени врати на рад, да му се исплати накнада штете и уплате припадајући доприноси за обавезно социјално осигурање за период у коме запослени није радио.

Накнада штете из става 1. овог члана утврђује се у висини изгубљене зараде која у себи садржи припадајући порез и доприносе у складу са законом, у коју не улази накнада за исхрану у току рада, регрес за коришћење годишњег одмора, бонуси, награде и друга примања по основу доприноса пословном успеху послодавца.

Накнада штете из става 1. овог члана исплаћује се запосленом у висини изгубљене зараде, која је умањена за износ пореза и доприноса који се обрачунавају по основу зараде у складу са законом.

Према наведеним законским одредбама, накнада за изгубљену зараду, коју на основу пресуде суда или судског поравнања исплаћује послодавац запосленом коме је незаконитом одлуком престао радни однос, има порески третман зараде на коју се обрачунава и плаћа порез на зараду – по стопи од 10%, на основицу коју чини бруто износ накаде штете због изгубљене зараде која се исплаћује умањена за неопорезив износ који важи у моменту исплате.

Такође, на овакву накнаду штете плаћају се и доприноси за обавезно социјално осигурање на терет запосленог и на терет послодавца. Допринос за ПИО – по стопи од 14 % на терет запосленог и 11% на терет послодавца, Допринос за здравствено осигурање, по стопи од 5,15 % и на терет запосленог и на терет послодавца и допринос за осигурање за случај

незапосленоти – по стопи од 0,75 % на терет запосленог. Основица доприноса не може бити нижа од најниже месечне основице доприноса нити виша од највише месечне основице доприноса.

Приликом исплате накнаде штете за изгубљену зараду по одлуци суда послодавац је дужан да поднесе – Појединачну пореску пријаву за сваки обрачунски период, односно за сваки месец за који исплаћује зараду ако је тај период краћи од календарске године. Уколико је период обухваћен одлуком суда календарска година, подноси се годишња појединачна пријава за ту календарску годину.

У случају да суд донесе одлуку да се запосленом поред изостале зараде плати и затезна (законска) камата, износ ове камате нема карактер зараде у смислу плаћања пореза и доприноса.

Законска затезна камата коју исплатилац прихода исплаћује запосленом поред накнаде изгубљене зараде по својој суштини представља накнаду штете у складу са чл. 277. и чл. 278. Закона о облигационим односима и не подлеже плаћању пореза на доходак грађана, у складу са чл. 9. ст. 1. тачка 8) Закона о порезу на доходак грађана, самим тим не улази у основицу за обрачуна пореза, као ни трошкови судског поступка. (Мишљење МФ бр. 414-00-168/2009-04 од 08.10.2010. године). Законска затезна камата не подлеже ни обавези плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање.

Наведену камату треба разликовати од камате које се обрачунава због неблаговремено плаћених пореза и доприноса, у складу са одредбама члана 75. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Службени гласник РС“ бр. 80/02..96/21).

Накнада штете када се запослени не враћа на посао

Законом о облигационим односима, чланом 154. став 1. у делу о општим начелима проузроковања штете, прописано је да ко другоме проузрокује штету дужан је накнадити је, уколико не докаже да је штета настала без његове кривице.

Чланом 191. став 5. Закона о раду, прописано је да ако суд у току поступка утврди да је запосленом престао радни однос без правног основа, а запослени не захтева да се врати на рад, суд ће, на захтев запосленог, обавезати послодавца да запосленом исплати накнаду штете у износу од највише 18 зарада запосленог, у зависности од времена проведеног у радном односу код послодавца, година живота запосленог и броја издржаваних чланова породице.

Ако суд у току поступка утврди да је запосленом престао радни однос без правног основа, али у току поступка послодавац докаже да постоје околности које оправдано указују да наставак радног односа, уз уважавање свих околности и интереса обе стране у спору, није могућ, суд ће одбити захтев запосленог да се врати на рад и досудиће му накнаду штете у двоструком износу од износа утврђеног у складу са ставом 5. овог члана.

Такође, ако суд у току поступка утврди да је постојао основ за престанак радног односа, али да је послодавац поступио супротно одредбама закона којима је прописан поступак за престанак радног односа, суд ће одбити захтев запосленог за враћање на рад, а на име накнаде штете досудиће запосленом износ до шест зарада запосленог.

У вези са пореским третманом накнаде штете када се запослени не враћа на посао, упућемо на мишљење Министарство финансија број 414-00-00176/2005-04 од 31.10.2005. године у коме се наводи:

„Накнада штете због незаконитог престанка досуђена правноснажном судском пресудом, којом је утврђено да је запосленом незаконито престао радни однос, да запослени, односно послодавац не захтева да се запослени врати на рад и којом је послодавац обавезан да запосленом исплати накнаду штете сагласно одредбама члана 191. ст. 4. и 5. Закона о раду, по нашем мишљењу има порески третман накнаде штете из члана 9. став 1. тачка 8) Закона о порезу на доходак грађана ("Сл. гласник РС", бр. 24/01, 80/02 и 135/04). Сматрамо да има основа да таква накнада штете запосленом буде изузета од опорезивања порезом на доходак грађана, уколико у својој природи искључиво има за циљ да накнади штету запосленом коју је трпео због незаконите одлуке послодавца, односно уколико таква накнада не представља накнаду изгубљених зарада и других примања запосленог за период од момента незаконитог престанка радног односа до момента правноснажности пресуде, односно да не представља основ за остваривање права из области обавезног социјалног осигурања, као и уколико се наведени период не рачуна у стаж осигурања на основу кога запослени остварује права из пензијског и инвалидског осигурања.“

Пореска пријава по члану 182б Закона о пореском поступку и пореској администрацији

Чланом 182б Закона о пореском поступку и пореској администрацији (Сл. гласник РС број 80/02...96/21; у даљем тексту:Закон) ставом 1. прописано је да против лица које учини радњу, односно пропуст, у вези са порезом чије утврђивање обавља сам порески обвезник који се сматрају пореским прекршајем из члана 177, члана 179. став 1. тач. 2б) и 3) и став 3. у вези са ставом 1. тачка 3) тог члана, као и члана 180. тач. 5) и 6) овог закона, неће се подносити захтев за покретање прекршајног поступка

ако то лице, пре предузимања било које радње пореског органа у вези учињене радње или пропуста, односно пре отпочињања пореске контроле или подношења захтева за покретање прекршајног поступка, самоиницијативно пријави учињену радњу, односно пропуст и истовремено плати дуговани износ пореза увећан за обрачунату камату из члана 75. овог закона.

Ставом 2. истог члана је прописано да против лица које учини радњу, односно пропуст из става 1. овог члана, у вези са порезом који се утврђује решењем, неће се подносити захтев за покретање прекршајног поступка, ако то лице, пре предузимања било које радње пореског органа у вези са учињеном радњом или пропустом, односно пре отпочињања пореске контроле или подношења захтева за покретање прекршајног поступка, самоиницијативно пријави учињену радњу, односно пропуст, као и утврђени износ пореза плати у прописаном року.

Правилником о пореској пријави за порез по добитку (Сл. гласник РС, број 74/13...96/19; у даљем тексту: Правилник) чланом 3. ставом 1. прописано је да се појединачна пореска пријава (Образац ППП-ПД) подноси пре сваке исплате прихода на који се обрачунава и плаћа порез по одбитку, као и пре сваког плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање када се ти доприноси плаћају без исплате зараде.

Пријава по члану 182б Закона се подноси након истека рока доспелости. Пореску пријаву у складу са чланом 182б Закона подноси порески обвезник, односно порески платац који самоиницијативно пријављује дуговани износ пореза увећан за обрачунату камату, по члану 75. Закона, за период почев од наредног дана од дана доспелости до дана подношења пријаве. Пореска пријава у складу са чланом 182б Закона подноси се за сваки датум настанка пореске обавезе, односно **за сваки обрачунски период за који је настала обавеза за порезе по одбитку.**

Чланом 11. Правилника прописано је да у делу 1. Подаци о пријави у Образцу ППП-ПД уноси се Врста пријаве - ознака 3 -пријава по члану 182б Закона.

У Образцу ППП-ПД у пољу 1.3. – датум настанка пореске обавезе у пријави по члану 182б Закона, уноси се датум исплате прихода на који се плаћа порез по одбитку. У случају када се не врши исплата зараде до последњег дана у текућем месецу за претходни месец у поље 1.3. Образца ППП-ПД уноси се последњи дан текућег месеца који се односи за исплату доприноса за претходни месец.

У поље 1.4 Образа ППП-ПД датум плаћања - уписује се датум када је планирано измирење настале обавезе у случају подношења пријаве по члану 182б Закона.

Чланом 75. став 1. Закона прописано је да на износ мање или више плаћеног пореза и споредних пореских давања, осим камате, обрачунава се и плаћа камата по стопи једнакој годишњој референтној стопи Народне банке Србије, увећаној за десет процентних поена, применом простог интересног рачуна од сто.

ИЗ МИШЉЕЊА МИНИСТАРСТВА ФИНАНСИЈА...

1. У вези пореског третман преноса удела у случају када привредно друштво -власник удела преноси део без накнаде свом оснивачу – физичком лицу, Министарство финансија издало је мишљење број 430-00-585/2019-04 од 08.12.2021. године

„У конкретном случају, обвезник намерава да свој (100%) удео који има у зависном правном лицу, пренесе без накнаде свом оснивачу - физичком лицу. С тим у вези, расход који обвезник (сагласно прописима о рачуноводству и МРС, односно МСФИ и МСФИ за МСП) евидентира у својим пословним књигама по основу преноса удела без накнаде свом оснивачу - повезаном лицу из члана 59. овог закона, не признаје се у пореском билансу обвезника у складу са чланом 7а тачка 4) ЗПДПЛ.

Имајући у виду наведено, у случају када физичко лице, које је оснивач и запослени у привредном друштву чији је оснивач, оствари примање од тог привредног друштва, по основу стицања удела без накнаде, које (100% удела) то привредно друштво има у другом привредном друштву, такво стицање удела је предмет опорезивања порезом на доходак грађана на зараду. На тако остварено примање обрачунавају се и плаћају и доприноси за обавезно социјално осигурање по основу зараде. Напомињемо да се сагласно члану 105. став 1. ЗОР, зарадом не сматра искључиво зарада за обављени рад и време проведено на раду, већ се зарадом сматрају и сва друга примања која запослени оствари по основу радног односа а која нису изузета из зараде у члану 105. став 3. ЗОР. С тим у вези, примање које запослени у привредном друштву, чији је оснивач, оствари од тог привредног друштва код кога је у радном односу (послодавца) по основу стицања удела без накнаде, које уделе то привредно друштво има у другом привредном друштву, представља зараду на коју се обрачунавају и плаћају доприноси за обавезно социјално осигурање.“

2. Везано за смањење броја запослених у контексту пореског ослобођења из члана 50а Закона о порезу на добит правних лица, Министарство финансија је издало Мишљење број 011-00-776/2021-04 од 06.09.2021. године у којем се наводи:

„Према томе, уколико је у периоду улагања (које није временски ограничено) обвезник запослио на неодређено време лице које је упућено да обавља радне активности код другог правног лица, по основу тог запосленог обвезник не може да оствари право на предметни порески подстицај. Нпр. уколико обвезник који је на последњи дан периода који претходи периоду улагања имао укупно 500 запослених на неодређено време, и у периоду улагања запослио (још) 100 лица на неодређено време који су и непосредно радно ангажовани код обвезника (новозапослена лица) он (обвезник) је дужан да на последњи дан сваког периода за који се подноси пореска пријава током трајања пореског подстицаја одржава број од 100 новозапослених, односно 600 укупно запослених лица. С тим у вези, уколико је обвезник од укупног броја новозапослених лица (100) њих пет упутио на (привремени) рад код другог правног лица, тако да на последњи дан периода за који се подноси пореска пријава (а у којем сматра да је испунио услове прописане одредбама члана 50а Закона) обвезник и даље има укупно 600 запослених (укључујући и пет запослених упућених код другог правног лица), али не и 100 (већ 95) новозапослених, с обзиром да се упућени радници не сматрају новозапосленим јер нису и непосредно радно ангажовани код обвезника, сматрамо да у конкретном случају нису испуњени услови прописани одредбама члана 50а Закона, па обвезник не остварује право на предметни порески подстицај.

Међутим, уколико у периоду улагања запосли 110 лица на неодређено време од којих су 10 радно ангажовани код другог правног лица, у том случају обвезник је испунио услов у погледу запошљавања и, с тим у вези, остварује право на пореско ослобођење, при чему је, у складу са чланом 50в Закона, дужан да (у току трајања десетогодишњег пореског ослобођења) одржава број запослених на неодређено време које је имао на последњи дан периода у ком је испунио услове за пореско ослобођење (у овом случају 610 лица)“.

3. У ситуацији када друго правно лице, које није послодавац запосленом, изврши исплату зараде запосленом који је у радном односу код послодавца који је по основу те његове зараде платио порез и доприносе за обавезно социјално осигурање, Министарство финансија издало је мишљење број 011-00-1317/2021-04 од 10.02.2022. године у коме се наводи:

„Одредбом члана 6. став 1. Правилника о пореској пријави за порез по одбитку ("Службени гласник РС", бр. 74/13, 118/13, 66/14, 71/14 - исправка, 14/16, 21/17, 20/18, 104/18, 96/19 и 132/21 - у даљем тексту: Правилник) прописано је да се појединачна пореска пријава сматра поднетом када Пореска управа потврди формалну исправност и математичку тачност исказаних података, додели број пријаве, број одобрења за плаћање укупног износа обавезе по том основу и у електронском облику о томе достави обавештење подносиоцу пореске пријаве.

Одредбом члана 6а став 1. Правилника прописано је да након добијања обавештења из члана 6. став 1. Правилника, у налог за уплату, односно налог за пренос средстава (у даљем тексту: налог за плаћање) уписује се јединствени уплатни рачун за порезе по одбитку, број одобрења за плаћање и износ обавезе која се плаћа по том основу.

Број одобрења за плаћање обавезно се уписује и у налог за плаћање, односно у налог за исплату готовине за плаћање било ког прихода који се исказује у појединачној пореској пријави, а који се исплаћује примаоцима прихода (члан 6а став 3. Правилника).

Банка извршава налог из ст. 1. и 3. члана 6а Правилника искључиво ако исплатилац прихода наведен у том налогу има ПИБ, односно ЈМБГ исплатиоца прихода којем је Пореска управа доделила проверавани број одобрења за плаћање (члан 6а став 10. Правилника).

Ако плаћање врши друго лице уместо исплатиоца прихода, банка извршава налог из ст. 1. и 3. члана 6а Правилника искључиво ако тај налог у пољу позив на број (задужење) садржи и податке о ПИБ, односно ЈМБГ исплатиоца прихода којем је Пореска управа доделила проверавани број одобрења за плаћање (члан 6а став 11. Правилника).

Имајући у виду наведено, пореску обавезу испуњава порески обвезник непосредно, али, између осталог, и друго лице које према пореском закону није одговорно за испуњење пореске обавезе.

С тим у вези, мишљења смо да у конкретном случају сагласно наведеним одредбама ЗППА, пореску обавезу правног лица - пореског обвезника може да испуни и друго лице плаћањем новчаног износа.

Са становишта пореских прописа нема сметњи да друго правно лице које није послодавац запосленом, изврши исплату зараде таквом запосленом који је у радном односу код послодавца који је по основу те његове зараде плати порез и доприносе за обавезно социјално осигурање.“

4. Везано за остваривање права на пореско ослобођење из члана 50а Закона о порезу на добит правних лица, уколико је обвезник непосредно након увоза опреме из иностранства исту пренео у власништво привредном друштву које обавља делатност финансијског лизинга, Министарство финансија је издало Мишљење број 011-00-710/2021-04 од 29.12.2021. године у коме се наводи:

„Сагласно наведеном, уколико је обвезник непосредно након увоза из иностранства предметну опрему пренео у власништво даваоцу лизинга, а да исту није користио (односно активирао у својим пословним књигама), сматрамо да обвезник, у случају да у целости исплати уговорену лизинг накнаду и, сагласно уговору о лизингу, постане власник предмета лизинга, остварује право на порески подстицај из члана 50а Закона, и то по основу свих накнада које су плаћене у периоду улагања на основу уговора о (финансијском) лизингу, односно закона који уређује финансијски лизинг“.

5. На тему утврђивање расхода амортизације сталних средстава сагласно Закону о порезу на добит правних лица, Министарство финансија је издало Мишљење број 011-00-69/2022-04 од 07.02.2022. године у коме се наводи следеће:

„С тим у вези, уколико обвезник, почев од 1. јануара 2019. године, започне накнадно улагање (на сталном средству разврстаном у некој од амортизационих група од II до V) које заврши, односно активира у том или у неком од наредних пореских периода, а целокупан износ накнадног улагања (које је вршено у једном или више пореских периода) прелази износ од 10% неотписане рачуноводствене вредности средства на први дан пореског периода у ком је накнадно улагање активирано, обрачун амортизације тог средства врши се сагласно одредбама члана 10б Закона и то почев од пореског периода у ком је накнадно улагање активирано. Према томе, у пореском периоду (у ком је накнадно улагање активирано) обвезник утврђује да ли су испуњени услови из члана 8. став 1. Правилника о изменама и допунама, тј. да ли су испуњени услови да се у том пореском периоду средство амортизује применом члана 10б Закона.

Сагласно наведеном, а у смислу члана 8. Правилника о изменама и допунама, не постоји могућност сабирања више активираних накнадних улагања извршених на истом сталном средству у више различитих пореских периода. Наиме, уколико обвезник нпр. започне и активира накнадно улагање (у 2019. години) у износу који је мањи од износа који представља 10% неотписане рачуноводствене вредности средства на дан 1. јануар 2019. године, предметно средство наставља да се амортизује применом дегресивне методе у складу са чланом 10. Закона, а за износ накнадних улагања увећава се салдо групе у коју је то средство разврстано.

Такође, у случају да у 2020. години обвезник започне и активира (ново) накнадно улагање на истом средству

а износ и тог улагање не прелази 10% неотписане рачуноводствене вредности средства на дан 1. јануар 2020. године, предметно средство и даље наставља да се амортизује применом дегресивне методе у складу са чланом 10. Закона, што значи да се износи накнадних улагања активираних у 2019. и 2020. години не сабирају. Међутим, уколико обвезник започне и активира (ново) накнадно улагање у току 2021. године, при чему је износ тог улагања већи од 10% неотписане рачуноводствене вредности средства на дан 1. јануар 2021. године, у том случају предметно средство почиње да се амортизује (почев од 2021. године) применом пропорционалне методе у складу са чланом 10б Закона, с тим што основицу за обрачун амортизације представља набавна вредност сталног средства умањена за припадајући износ пореске амортизације (на дан 31. децембар 2020. године) и увећана за износ накнадног улагања које је завршено и активирано у 2021. години.

Обрачун пореске амортизације (сталних средстава стечених закључно са 31. децембром 2018. године) престаје, између осталог, када се стално средство, у пословним књигама обвезника, евидентира у оквиру групе рачуна на којој се (сагласно прописима о рачуноводству) евидентирају залихе (нпр. из разлога доношења одлуке о његовој продаји). У том случају, стално средство се искључује из амортизационе групе у којој је разврстано, и то по набавној вредности умањеној за припадајући износ пореске амортизације.

Уколико обвезник (нпр. у 2021. години) донесе одлуку да стално средство (које је претходно искључено из амортизационе групе) не прода, већ да настави да га користи (и евидентира као основно средство) сматрамо да је дужан да, у том пореском периоду, обрачуна пореску амортизацију предметног сталног средства сагласно члану 10б Закона и одредбама Правилника, при чему основицу за обрачун пореске амортизације представља неотписана пореска вредност сталног средства (која је утврђена у пореском периоду у ком је средство искључено из амортизационе групе у којој је било разврстано).“

ИЗ СУДСКЕ ПРАКСЕ...

ПОРЕЗ НА ДОБИТ

Полазећи од наведеног чињеничног стања као и цитираних одредаба прописа, правилно је по оцени Управног суда, тужени орган као неосновану, одбио жалбу тужиоца изјављену против првостепеног решења од 21.09.2016. године, правилно налазећи да је првостепени орган након што је употребио сва средства подесна за утврђивање стања ствари и која одговарају конкретном случају, правилно и потпуно утврдио чињенично стање на које је правилно применио материјално право. Ово са разлога, што је у спроведеном поступку несумњиво утврђено да су страна правна лица, продајом удела која су имала у привредним друштвима која су основали, заправо продали предметне непокретности тужиоцу, чиме су су остварили капитални добитак-приход, за који је тужилац сагласно цитираним одредбама чл. 40 и 71. Закона о порезу на добит правних лица био дужан да обрачуна и плати порез на добит правних лица који се по одбитку плаћа на приходе које оствари нерезидентно правно лице од резидентног правног лица.

Из образложења

У првостепеном поступку је утврђено да је страном правно лице „L...C.“ из Панаме, на основу уговора о зајму од 07.12.2007.године, дало зајам свом зависном друштву „G.L.“са Кипра, у износу од _ _ _ _ _ евра, чиме је дошло у посед некретнине на територији Републике Србије – грађевински објекат, у оквиру слободне зоне Београд, по цени од _ _ _ _ _ евра, у коме је имало 100% учешћа у капиталу; да је нерезидентно друштво из Панаме ту непокретност продало „L...B.“ по цени од _ _ _ _ _ евра, и тиме остварило капитални добитак од 218.590.933,00 динара; да је „L...B.“ дана 25.01.2008.године, из средстава наменски одобреног кредита, исплатила износ од _ _ _ _ _ евра у корист правног лица „L...C.“ из Панаме, на рачун који се води код „M.p. bank“, Никозија, чиме је извршила исплату капиталног добитка том страном лицу у укупном износу од _ _ _ _ _ евра, оствареног продајом непокретности у Републици Србији; да је исплатилац прихода, „L...B.“ био дужан да истовремено са исплатом наведеног прихода обрачуна и плати порез по одбитку по стопи од 20% у износу од 54.647.733,00 динара, чиме је поступио противно одредбама чл.40 и чл.71 Закона о порезу на добит правних лица, с тим што Република Србија са Републиком Панамом нема закључен уговор о примењивању двоструког опорезивања. На основу наведеног, а сагласно члану 9. став 1. и 2. Закона о пореском поступку и пореској администрацији, првостепени орган је закључио да према економској суштини, у конкретном случају „L...B.“ није купила уделе

у друштву „G..L.“ са Кипра, већ једино објекте у лучком подручју, а да посао купопродаје удела на основу Уговора о купопродаји удела закљученом са „L...С.“ из Панаме и евидентирање истог у својим пословним књигама, представља симуловани правни посао.

фискалног исечка, а коју је у обавези да чува три године у складу са одредбом члана 17. став 8. и 9. Закона о фискалним касама.

III-2 У. 11431/18

9 У 11923/17

ПДВ

Правилно је тужени орган одлучио када је оспореним решењем одбио жалбу тужиоца, налазећи да је првостепени орган правилно утврдио све релевантне чињенице и на исте правилно применио цитиране одредбе закона. Ово стога, што је у поступку теренске контроле неспорно утврђено да је тужилац по основу настале грешке умањео утврђену обавезу ПДВ за износ од 200.053,00 динара на основу приложеног налога за исправку број НИ-3367 од 29.08.2015. године у коме је наведено да се умањује промет евидентиран у фискалном исечку број 3367 од 29.08.2015. године издатом на фискалној каси број 3367 у укупном износу од 1.200.320,00 динара и износу ПДВ од 200.053,33 динара на име враћеног производа-точеног пива у количини од 10.002,66 комада.

Из образложења

По оцени Управног суда, правилно је тужени орган одлучио када је оспореним решењем одбио жалбу тужиоца, налазећи да је првостепени орган правилно утврдио све релевантне чињенице и на исте правилно применио цитиране одредбе закона. Ово стога, што је у поступку теренске контроле неспорно утврђено да је тужилац по основу настале грешке умањео утврђену обавезу ПДВ за износ од 200.053,00 динара на основу приложеног налога за исправку број НИ-3367 од 29.08.2015. године у коме је наведено да се умањује промет евидентиран у фискалном исечку број 3367 од 29.08.2015. године издатом на фискалној каси број 3367 у укупном износу од 1.200.320,00 динара и износу ПДВ од 200.053,33 динара на име враћеног производа-точеног пива у количини од 10.002,66 комада. Међутим, како се у прилогу наведеног налога не налази фискални исечак број 3367 од 29.08.2015. године који је, по наводима тужиоца, погрешно издат и због кога се врши умањење промета, то у складу са одредбом члана 6. став 1. Правилника, тужиоцу није признато право на умањење обрачунатог ПДВ у износу од 200.053,00 динара по основу извршеног умањења пореске основице, већ му је утврђена непријављена обавеза пореза на додату вредност у наведеном износу. Ово посебно јер тужилац у току поступка није доставио на увид ни контролну траку за спорни период, из које би се неспорно утврдило постојање наведеног

АПРИЛ 2022

ПОН	УТО	СРЕ	ЧЕТ	ПЕТ	СУБ	НЕД
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

Према члану 80. став 5. Закона о општем управном поступку ако последњи дан рока пада на дан у коме орган не ради, рок истиче кад протекне први наредни радни дан

05.04.

- Достављање обавештења о закљученим уговорима по основу естрадних програма у претходном месецу

11.04.

- Подношење пореске пријаве и плаћање пореза на премије неживотних осигурања за претходни месец.
- Подношење пореске пријаве и плаћање ПДВ за претходни месец од стране пореског дужника из члана 10. Закона о ПДВ

15.04.

- Подношење пореске пријаве и плаћање доприноса за обавезно социјално осигурање за осниваче, односно чланове привредног друштва за претходни месец
- Подношење пореске пријаве и плаћање ПДВ за претходни месец
- Подношење обрасца ПИД ПДВ 1 за март месец ако је у марту месецу испуњен један од критеријума за стицање статуса обвезника ПДВ који претежно врши промет добара у иностранство
- Подношење пореске пријаве и плаћање ПДВ за прво тромесечје 2022. године
- Подношење обрасца ПИД ПДВ 1 за прво тромесечје ако је обвезник у првом тромесечју испунио један од критеријума за стицање статуса обвезника ПДВ који претежно врши промет добара у иностранство.
- Плаћање аконтације пореза на добит правних лица за претходни месец
- Плаћање обрачунате акцизе за период од 16. до краја претходног месеца

29.04.

- Плаћање обрачунате акцизе за период од 01. до 15. дана у месецу

МАЈ 2022

ПОН	УТО	СРЕ	ЧЕТ	ПЕТ	СУБ	НЕД
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

Према члану 80. став 5. Закона о општем управном поступку ако последњи дан рока пада на дан у коме орган не ради, рок истиче кад протекне први наредни радни дан

04.05.

Плаћање доприноса за обавезно социјално осигурање за неисплаћене зараде за март 2022. године

05.05.

- Достављање обавештења о закљученим уговорима по основу естрадних програма у претходном месецу

10.05.

- Подношење пореске пријаве и плаћање пореза на премије неживотних осигурања за претходни месец
- Подношење пореске пријаве и плаћање ПДВ за претходни месец од стране пореског дужника из члана 10. Закона о ПДВ

16.05.

- Подношење пореске пријаве и плаћање доприноса за обавезно социјално осигурање за осниваче, односно чланове привредног друштва за претходни месец
- Подношење пореске пријаве и плаћање ПДВ за претходни месец
- Подношење обрасца ПИД ПДВ 1 за април месец ако је у априлу месецу испуњен један од критеријума за стицање статуса обвезника ПДВ који претежно врши промет добара у иностранство
- Плаћање аконтације пореза на добит правних лица за претходни месец.
- Плаћање обрачунате акцизе за период од 16. до краја претходног месеца.
- Подношење пореске пријаве за обрачун акцизе за претходни месец, на Обрасцу ПП ОАЕЛ и плаћање акцизе

31.05.

- Плаћање доприноса за обавезно социјално осигурање за неисплаћене зараде за април 2022. године
- Плаћање обрачунате акцизе за период од 01. до 15. дана у месецу

ЈУН 2022

ПОН	УТО	СРЕ	ЧЕТ	ПЕТ	СУБ	НЕД
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

Према члану 80. став 5. Закона о општем управном поступку ако последњи дан рока пада на дан у коме орган не ради, рок истиче кад протекне први наредни радни дан

06.06.

- Достављање обавештења о закљученим уговорима по основу естрадних програма у претходном месецу.

10.06.

- Подношење пореске пријаве и плаћање пореза на премије неживотних осигурања за претходни месец
- Подношење пореске пријаве и плаћање ПДВ за претходни месец од стране пореског дужника из члана 10. Закона о ПДВ

15.06.

- Подношење пореске пријаве и плаћање доприноса за обавезно социјално осигурање за осниваче, односно чланове привредног друштва за претходни месец
- Подношење пореске пријаве и плаћање ПДВ за претходни месец
- Подношење обрасца ПИД ПДВ 1 за мај месец ако је у мају месецу испуњен један од критеријума за стицање статуса обвезника ПДВ који претежно врши промет добара у иностранство
- Плаћање аконтације пореза на добит правних лица за претходни месец.
- Плаћање обрачунате акцизе за период од 16. до краја претходног месеца
- Подношење пореске пријаве за обрачун акцизе за претходни месец, на Обрасцу ПП ОА
- Подношење пријаве о обрачуну акцизе на електричну енергију за крајњу потрошњу за претходни месец на Обрасцу ПП ОАЕЛ и плаћање акцизе

29.06.

- Подношење пореске пријаве за аконтационо— коначно утврђивање пореза на добит правних лица, пореског биланса и документације за претходну годину

30.06.

- Плаћање обрачунате акцизе за период од 01. до 15. дана у месецу
- Плаћање доприноса за обавезно социјално осигурање за неисплаћене зараде за мај 2021. године

МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
ПОРЕСКА УПРАВА
ЦЕНТАР ЗА ВЕЛИКЕ ПОРЕСКЕ ОБВЕЗНИКЕ

Краља Милана бр.5
Београд

Тел: 011 333 0 806, 333 0 803; 333 0 854
е-mail: cvpo_pp@poreskauprava.gov.rs